

КНИГА

секторальних стратегій

Земля та майно

Місцеві фінанси

Сталий розвиток

Охорона здоров'я

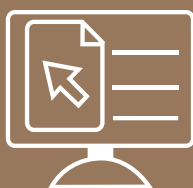
Освіта

Соцзахист

Кадри

Адмінпослуги

ЖКГ

ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ ТА КОМУНАЛЬНЕ МАЙНО

СЕКТОРАЛЬНА СТРАТЕГІЯ

Розроблено Асоціацією міст України

Підготовлено в рамках Проекту USAID ПУЛЬС, який Асоціація міст України впроваджує за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Впровадження проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, здійсненій через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст не обов'язково відображає думку USAID або Уряду США.

Контакти:

Ярослав Рабошук,
директор Центру аналізу та розробки законодавства Асоціації міст України

тел. (044) 486-30-82
електронна пошта: raboshuk@auc.org.ua
www.auc.org.ua

Інформацію та матеріали, що містяться у виданні, дозволяється вільно копіювати, перевидавати й розповсюджувати по всій території України всіма способами, якщо це робиться безоплатно для кінцевого споживача. Посилання на Асоціацію міст України обов'язкове.

ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ ТА КОМУНАЛЬНЕ МАЙНО

Управління земельними ресурсами та комунальним майном є важливою складовою діяльності органів місцевого самоврядування, основними завданнями яких є замовлення і фінансування робіт із визначення і встановлення меж відповідних населених пунктів, інвентаризація та облік земель, їх економічна оцінка, контроль за використанням і охороною земель комунальної власності, задоволення потреб фізичних та юридичних осіб у земельних ділянках, і, звісно, вирішення земельних спорів. Управління комунальною власністю (крім земельних ділянок) передбачає відчуження об'єктів права комунальної

власності; передачу в оренду цілісних майнових комплексів підприємств, їх структурних підрозділів, нерухомого та іншого окремого індивідуально визначеного майна, його облік, здійснення контролю за обліком, інвентаризацією майна, його використанням і збереженням.

Ефективне управління земельними ресурсами та комунальним майном, поряд із іншим, є важливим джерелом наповнення місцевих бюджетів, а отже, потребує впровадження стратегічних підходів до розвитку та раціонального використання ресурсів та об'єктів цієї сфери.

ПРОБЛЕМИ

- Складна система органів, які приймають рішення про надання земельних ділянок фізичним та юридичним особам.
- Процедура розподілу державної власності не на користь муніципалітетів, безкоштовна приватизація земельних ділянок.
- Відсутність вичерпної інформації про земельні ділянки в Державному земельному кадастрі та про зареєстровані речові права в Державному реєстрі речових прав на об'єкти нерухомості, відмінні від земельних ділянок.
- Відсутність системи обліку об'єктів нерухомості, що раніше проводились бюро технічної інвентаризації.
- Складні процедури оформлення прав на земельні ділянки, невідповідність їх використання містобудівній документації.
- Відсутність контрольних функцій у муніципалітетів за використання земельних ділянок з метою забезпечення належних надходжень до місцевих бюджетів.

БАЧЕННЯ

Земля і комунальне майно як основні ресурси громади повністю обліковані та використовуються прозоро з найбільшою ефективністю для всієї громади

ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

Стратегічна ціль № 1

Земельні ділянки та комунальне майно є ефективним джерелом наповнення місцевих бюджетів та інструментом для розвитку територіальних громад

1.1

Законодавчо закріпити особливості зміни договірних відносин між муніципалітетами та орендарями у разі зміни зовнішніх факторів (нормативної грошової оцінки, містобудівної документації, законодавчих вимог до розмірів орендної плати, встановлення обмежень та обтяжень використання земельних ділянок та комунального майна).

Такі зміни сприятимуть створенню умов для оперативного корегування договірних умов між муніципалітетами та орендарями, покращать планування надходжень до місцевих бюджетів від орендної плати, унеможливлять корупційні зловживання при оренді публічного майна.

1.2

Запровадити місцеві фіскальні реєстри, прийняти нормативно-правові акти щодо використання місцевих фіскальних реєстрів як бази для оподаткування земельних ділянок та нерухомого майна.

Це сприятиме розширенню наявної бази об'єктів нерухомого майна (земельних ділянок, будівель і споруд). Такі реєстри слугуватимуть не лише для оподаткування, а й стануть інформаційною базою даних для потенційних інвесторів, інструментом для прийняття рішень органами місцевого при плануванні просторового розвитку територій.

1.3

Запровадити додаткові механізми передачі комунального майна або прав на таке майно через проведення конкурсів на кращий інвестиційний проект.

Такі законодавчі зміни створять додаткові можливості для органів місцевого самоврядування у залученні інвесторів з огляду на бажаний потенційний розвиток громади.

1.4

Передати землі державної власності, що не використовуються для державних цілей, до комунальної власності.

Перерозподіл земель державної власності на користь територіальних громад створить додаткові ресурси для місцевого економічного розвитку, розширить територіальний базис для просторового розвитку територіальних громад.

Стратегічна ціль № 2

Управління земельними ресурсами та комунальним майном здійснюється з врахуванням спільних, а не індивідуальних інтересів, прозоро, справедливо під громадським контролем.

2.1

Скасувати безоплатну передачу державного та комунального майна у приватну власність.

Такі законодавчі зміни забезпечать збереження земельних ресурсів у публічній власності, зменшать кількість дискреційних повноважень органів влади, в тому числі й органів місцевого самоврядування, що сприятиме зменшенню корупційності; створять умови для соціально справедливого розподілу публічних ресурсів.

2.2

Передати повноваження щодо розпорядження земельними ділянками державної власності органам місцевого самоврядування.

Розширення повноважень органів місцевого самоврядування наблизить прийняття рішень до громадян, створить умови для врахування інтересів територіальних громад.

2.3

Створити умови для набуття прав громадянами та юридичними особами на земельні ділянки публічної власності за спрощеною процедурою без виготовлення землевпорядної документації та погоджень.

Розроблена містобудівна документація (детальні плани територій), проведена інвентаризація земельних ділянок має бути достатньою умовою для оформлення прав громадянами та юридичними особами на земельні ділянки без виготовлення землевпорядної документації та додаткових погоджень. Узгодження між собою законодавства у сферах містобудування і земельних відносин сприятиме спрощенню процедур встановлення і зміни цільового та функціонального призначення земельних ділянок. Спрощення процедур набуття прав на земельні ділянки покращить умови ведення бізнесу в країні.

2.4

Створити умови для здійснення громадського контролю за управлінням майном публічної власності.

Впровадження процедур публічних обговорень та консультацій рішень органів місцевого самоврядування щодо концепцій, стратегій, програм, планів заходів, що готуються на їх виконання, у сфері управління земельних ресурсів та комунального майна забезпечить відкритість та прозорість діяльності органів місцевого самоврядування, зокрема політичного та нормотворчого процесу; залучить громадськість та інших заінтересованих осіб на ранніх стадіях підготовки проектів рішень; підвищить якість та легітимність схвалюваних органами місцевого самоврядування рішень з урахуванням думки усіх заінтересованих суспільних груп.

Стратегічна ціль № 3

Земля та комунальне майно повністю обліковані та працюють на територіальну громаду, ефективно використовуються за своїм призначенням.

3.1

Інституційно запровадити систему самоврядного контролю за використання та охороною майна.

Надання муніципальній варті, зокрема, повноважень самоврядного контролю у цій сфері, зменшить кількість самовільного зайняття земельних ділянок, земельних ділянок, що використовуються без правовстановлюючих документів, не за цільовим призначенням, унеможливить використання земельних ділянок та комунального майна безоплатно.

3.2

Застосувати механізм вчасного виявлення об'єктів відумерлої спадщини.

Запровадження вказаних змін дозволить розширити базу комунальної власності, зменшити кількість майна, що не використовується.

3.3

Удосконалити механізм поводження з покинутим майном (незавершене будівництво та об'єкти власності, щодо яких не забезпечується належне утримання).

Запровадження цього механізму сприятиме зменшенню кількості покинутих об'єктів нерухомого майна, в тому числі і некінчених будівництвом, та майна, щодо якого не забезпечено належне утримання.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

- Оподаткування земельних ділянок здійснюється у повному обсязі та в розмірах, що сприяють місцевому економічному розвитку.
- Корупційність у секторі зменшується.
- Юрисдикція органів місцевого самоврядування поширена на всю територію громади.
- Використання комунальної власності відбувається прозоро та відкрито.
- Органи місцевого самоврядування здійснюють повноцінний контроль за використанням комунальної власності.
- Кількість покинутих об'єктів нерухомого майна, майна, що не використовується, зменшиться.

СПРИЯТЛИВІ ФАКТОРИ

- Сприятливі для місцевого самоврядування умови (проведення децентралізаційної реформи).
- Згуртованість органів місцевого самоврядування в асоціаціях.
- Позитивний досвід реалізації таких повноважень у країнах Європейського Союзу.

ЗАГРОЗИ ТА ПЕРЕШКОДИ

- Подрібненість основного рівня місцевого самоврядування, наслідком якого є неспроможність ефективного управління комунальним майном.
- Спротив окремих політичних сил щодо передачі повноважень органам місцевого самоврядування.
- Корупційна вразливість органів місцевого самоврядування.
- Небажання кардинальних змін існуючої системи.
- Фінансові проблеми органів місцевого самоврядування.

МІСЦЕВІ ФІНАНСИ

СЕКТОРАЛЬНА СТРАТЕГІЯ

Розроблено Асоціацією міст України

Підготовлено в рамках Проекту USAID ПУЛЬС, який Асоціація міст України впроваджує за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Впровадження проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, здійсненій через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст не обов'язково відображає думку USAID або Уряду США.

Контакти:

Ігор Онищук,
аналітик з питань місцевих фінансів Центру аналізу та розробки законодавства
Асоціації міст України

тел. (044) 486-30-82
електронна пошта: op@auc.org.ua
www.auc.org.ua

Інформацію та матеріали, що містяться у виданні, дозволяється вільно копіювати, перевидавати й розповсюджувати по всій території України всіма способами, якщо це робиться безоплатно для кінцевого споживача. Посилання на Асоціацію міст України обов'язкове.

МІСЦЕВІ ФІНАНСИ

Сьогодні все більшого значення набуває використання місцевих бюджетів як найдієвішого інструменту побудови ефективної системи органів місцевого самоврядування.

Запровадження нових підходів у взаємовідносинах державного бюджету з місцевими бюджетами, формування нової моделі фінансового забезпечення місцевих бюджетів розпочаті в грудні 2014 року разом із запровадженням реформи міжбюджетних відносин спільно з прийняттям відповідних змін до Бюджетного кодексу України. Такі

підходи забезпечили формування нових відносин в управлінні бюджетними ресурсами.

Зазначена спрямованість розвитку бюджетної системи неодмінно потребує удосконалення підходів до побудови та розвитку оптимальної системи міжбюджетних відносин, поліпшення організаційно-правових засад механізму функціонування складових бюджетної системи та унормування проблемних питань, які виникають на всіх стадіях бюджетного процесу.

ПРОБЛЕМИ

- Недосконала система розподілу повноважень між державою та місцевим самоврядуванням.

Відсутність чіткого розмежування та визначення категорій власних і делегованих повноважень в законодавстві, неузгодженість норм Бюджетного кодексу та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

- Незабезпеченість делегованих повноважень.

Делеговані повноваження органів місцевого самоврядування не забезпечені в повному обсязі фінансовими ресурсами необхідними для їх виконання, що значно знижує якість публічних послуг.

- Низька якість бюджетного планування.

Відсутність якісної системи планування, зокрема середньострокового, призводить до формування дефіциту місцевих бюджетів та погіршення якості публічних послуг, що надаються органами місцевого самоврядування.

- Негнучка структура видатків.

У 2015 році видатки на захищені статті склали 85%. Це не дає змоги вирішувати стратегічні завдання, фінансувати інвестиційні проекти, розвивати інфраструктуру та призводить до зниження видаткової автономності місцевих бюджетів та ефективності використання бюджетних коштів на місцевому рівні.

- Недостатня ефективність місцевих податків та зборів.

Значна кількість та обсяги наданих державою пільг, відсутність повної бази інформації у відповідних реєстрах, недостатня гармонізація Податкового та Земельного кодексів, ускладнений доступ органів місцевого самоврядування до баз даних ДФС, МВС.

БАЧЕННЯ

Бюджетна політика громад:

- **по доходах** формується за рахунок власних та закріплених джерел, які є зрозумілими та підтримуються жителями громади і забезпечує доступ до дешевих кредитних ресурсів;
- **по видатках** є прозорою та враховує пріоритети розвитку громади, визначені стратегічними цілями та схвалені на громадському обговоренні;
- **по трансфертах** з державного бюджету на виконання делегованих повноважень є зрозумілою та відповідає видаткам, необхідним для якісного їх виконання.

ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

Стратегічна ціль № 1

Збільшити власні ресурси місцевих бюджетів.

1.1

Збереження та розширення ресурсної бази.

Розробка нормативно-правових актів, спрямованих на формування стабільних джерел доходів громад. Відстоювання позиції органів місцевого самоврядування щодо недопущення прийняття нормативно-правових актів, спрямованих на зменшення дохідної частини бюджетів місцевого самоврядування.

1.2

Заміна податкових пільг механізмом адресної підтримки. Скорочення кількості пільг.

Впровадження адресної грошової допомоги по всіх видах пільгових послуг з упорядкуванням категорій їх отримувачів і встановленням економічно та соціально обґрунтованих нормативів споживання.

1.3

Підвищення ефективності місцевих податків та зборів.

Розвиток електронних сервісів для платників податків, удосконалення механізму протидії ухиленню від сплати податків, наближення податкового законодавства України до законодавства ЄС, удосконалення системи адміністрування, підвищення автономності місцевих бюджетів.

1.4

Створення повноцінних муніципальних фіскальних реєстрів.

Розробка та впровадження модельної оболонки Муніципального фіскального реєстру з одночасною підготовкою відповідної нормативно-правової бази.

1.5

Залучення муніципалітетів до ринку дешевих кредитних ресурсів.

Внесення змін до бюджетного законодавства щодо спрощення процедур та умов отримання кредитних ресурсів.

Стратегічна ціль № 2

Підвищити фінансову самостійність громад

2.1

Перехід від помісячного до квартального розпису та скорочення переліку захищених статей видатків.

Внесення змін до нормативно-правових актів, що регулюють складання і виконання розпису щодо введення квартального розпису місцевих бюджетів, зокрема, до наказу Мінфіну від 28.01.2002 № 57 та Бюджетного кодексу України в частині оптимізації захищених статей видатків.

2.2

Зміна акцентів з державного контролю на громадський (Партисипативний бюджет).

Розробка механізму та впровадження програмних продуктів, що дозволяють населенню брати участь у бюджетному процесі.

2.3

Розширення прав органів місцевого самоврядування по адмініструванню та контролю за сплатою місцевих податків і зборів.

Розширення граничних розмірів ставок місцевих податків і ставок, введення самоподаткування, удосконалення роботи з платниками податків та приведення у відповідність принципів побудови місцевої фінансової політики до рекомендацій Ради Європи щодо виконання Україною Європейської хартії місцевого самоврядування.

2.4

Впровадження муніципальної варту.

Лобіювання та просування законопроекту «Про муніципальну варту» (реєстр. № 2890), що сприятиме залученню додаткових надходжень до місцевих бюджетів, боротьбі з тіньовою економікою та стане дієвим інструментом контролю за виконанням рішень органів місцевого самоврядування по сплаті податків та зборів.

2.5

Підвищення гнучкості використання бюджетних коштів.

Оптимізація джерел наповнення спеціального фонду, зарахування екологічного податку до загального фонду, розширення напрямів використання власних надходжень бюджетних установ

2.6

Формування системи навчання ефективному бюджетуванню.

Впровадження системи накопичення та розповсюдження передового досвіду бюджетування на всіх рівнях місцевих бюджетів шляхом підготовки фахівців, здатних створювати і впроваджувати програми та проекти, об'єднуючи різні інноваційні механізми.

Стратегічна ціль № 3

Забезпечити належне фінансування делегованих повноважень

3.1

Перегляд методики розрахунку та порядку використання освітньої, медичної та соціальних субвенцій.

Забезпечення збалансування помісячного розпису зазначених субвенцій, перегляд показників, що використовуються в алгоритмі для розрахунку видатків на утримання освітніх та медичних закладів, зокрема у районах з низькою щільністю населення та розгалуженою мережею бюджетних установ з метою їх оптимізації.

3.2

Затвердження галузевих соціальних стандартів і бюджетних нормативів в описовому та вартісному вигляді за кожним із делегованих повноважень.

Систематизація державних соціальних стандартів та нормативів (ДССН), затверджених Урядом та розробка законопроектів щодо удосконалення чинної системи ДССН (в описовій та вартісній формах) за кожним із напрямів, лобювання впровадження оновлених ДССН на місцевому рівні, зокрема, в об'єднаних територіальних громадах шляхом проведення інформаційних та навчальних заходів, запровадження онлайн-моніторингу дотримання ОМС державних соціальних гарантій та, відповідно, повноти і своєчасності фінансування державою делегованих повноважень.

3.3

Надання можливості ОМС коригувати вартісну величину державних соціальних стандартів залежно від зміни цін та інших умов їх формування.

Розробка нормативно-правових актів щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування з питань встановлення соціальних стандартів на місцевому рівні в залежності від умов.

Стратегічна ціль № 4

Покращити бюджетне планування

4.1

Збереження існуючої системи горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів.

Відстоювання збереження чинної системи вирівнювання, яка сприяє зацікавленості місцевих органів влади в залученні додаткових надходжень та є прогресивнішою, ніж система балансового вирівнювання.

4.2

Запровадження бюджетних регламентів в діяльності місцевих рад.

Розробка документу, що визначає організаційно-процедурні питання щодо складання, розгляду, затвердження, виконання, внесення змін, контролю та звітності бюджетів органів місцевого самоврядування.

4.3

Впровадження середньострокового планування на рівні головних розпорядників коштів місцевих бюджетів.

Розробка форм та інструкцій з підготовки та складання планів діяльності головних розпорядників коштів на плановий та наступні за плановим два бюджетні періоди.

4.4

Законодавче затвердження обов'язкового середньострокового бюджетного прогнозу на основі базових показників на рівні усіх місцевих бюджетів.

Розробка методики середньострокового бюджетного планування на рівні місцевих бюджетів, проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи з представниками органів місцевого самоврядування з метою забезпечення обґрунтованості прогнозних показників та відображення конкретних пріоритетів і завдань.

Стратегічна ціль № 5

Удосконалити казначейське обслуговування

5.1

Спрощення порядку обслуговування коштів місцевих бюджетів у частині бюджету розвитку в установах банків державного сектору.

Внесення змін до нормативно-правових актів, якими регламентовано процедуру обслуговування коштів місцевих бюджетів у частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ в установах банків державного сектору, зокрема до постанови Кабінету Міністрів України від 14.05.2015 № 378 та Бюджетного кодексу України в частині використання коштів бюджету розвитку.

5.2

Розроблення порядку обслуговування коштів спеціального фонду місцевих бюджетів в установах банків.

Розробка постанови Кабінету Міністрів України, якою затверджуватиметься Порядок обслуговування коштів спеціального фонду місцевих бюджетів в установах банків, що визначатиме процедуру банківського обслуговування та особливості ведення бухгалтерських операцій в частині виконання та складання звітності про виконання місцевих бюджетів щодо зазначених коштів.

5.3

Надання можливості переходу від казначейської форми обслуговування місцевих бюджетів на банківське обслуговування.

Розробка постанови Кабінету Міністрів України, якою затверджуватиметься Порядок обслуговування коштів спеціального фонду місцевих бюджетів в установах банків, що визначатиме процедуру банківського обслуговування та особливості ведення бухгалтерських операцій в частині виконання та складання звітності про виконання місцевих бюджетів щодо зазначених коштів.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

- Підвищення спроможності ОМС задовільняти інтереси громад.
- Здатність ОМС самостійно вирішувати питання соціально-економічного розвитку громад, визначати пріоритетні заходи.
- Зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування, підвищення ефективності місцевих податків та зборів.
- Зменшення політичної та соціальної напруги між територіальними громадами та центром.
- Зменшення дотаційності місцевих бюджетів.
- Підвищення ефективності використання бюджетних коштів.
- Передбачуваність бюджетної політики.
- Підвищення інвестиційної привабливості територій.
- Підвищення якості та доступності публічних послуг.
- Зростання задоволеності громадян від отриманих послуг.
- Зростання фінансової автономності органів місцевого самоврядування.

СПРИЯТЛИВІ ФАКТОРИ

- Наявність у Верховній Раді України підтримки з боку Міжфракційного депутатського об'єднання «За розвиток місцевого самоврядування».
- Позитивна тенденція у реформуванні податкової системи та системи міжбюджетних відносин.
- Активна участь громадськості.
- Застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі.

ЗАГРОЗИ ТА ПЕРЕШКОДИ

- Негнучкість та неготовність держструктур, зокрема Міністерств та відомств до системних змін.
- Недосконалість національної стратегії розвитку.
- Значна боргова залежність держави, зростання обсягів зовнішнього та внутрішнього боргів.
- «Тінізація» економіки.
- Несвоєчасне прийняття відповідних нормативно-правових актів.
- Недостатній кадровий потенціал, низький рівень підготовки фахівців місцевого самоврядування (сіл та селищ).
- Диспропорції регіонального розвитку громад та виникнення значних міжтериторіальних відмінностей у забезпеченні населення гарантованими послугами.
- Політичні ризики, пов'язані з наявністю лобістських груп впливу, зацікавлених у збереженні недосконалого чинного законодавства.
- Відсутність міжвідомчої координації.
- Несприйняття головними розпорядниками бюджетних коштів необхідності проведення реформ та опір у впровадженні будь-яких змін.
- Відсутність законодавчого закріплення обов'язковості здійснення середньострокового бюджетного планування.
- Відсутність чіткої методології середньострокового прогнозування.
- Недостатній досвід у здійсненні якісного середньострокового прогнозування і бюджетного планування.
- Залежність місцевих бюджетів від нестабільних надходжень (наприклад податок на прибуток) вимагатиме корегування бюджетної політики від кон'юнктурних коливань економіки.
- Часта зміна пріоритетів бюджетної політики під впливом політичних факторів.

СТАЛИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

СЕКТОРАЛЬНА СТРАТЕГІЯ

Розроблено Асоціацією міст України

Підготовлено в рамках Проекту USAID ПУЛЬС, який Асоціація міст України впроваджує за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Впровадження проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, здійсненій через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст не обов'язково відображає думку USAID або Уряду США.

Контакти:

Ігор Пітцик
аналітик з питань місцевого економічного розвитку Центру аналізу та розробки законодавства
Асоціації міст України

тел. (044) 486-30-82
електронна пошта: ipittsyk@auc.org.ua
www.auc.org.ua

Інформацію та матеріали, що містяться у виданні, дозволяється вільно копіювати, перевидавати й розповсюджувати по всій території України всіма способами, якщо це робиться безоплатно для кінцевого споживача. Посилання на Асоціацію міст України обов'язкове.

СТАЛИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

Для забезпечення постійного процвітання і благополуччя наших громад ми повинні створити умови, щоб економічне зростання було стійким і не завдавало шкоди довкіллю або якості нашого життя. Це є основою сталого майбутнього.

Розвиток і ефективність управління громадами також впливає на національне процвітання і благополуччя всіх українців, незалежно від того, де вони проживають.

Основна ціль стратегії – зростання кількості робочих місць. Основним пріоритетом місцевого економічного розвитку, з метою досягнення цієї цілі, є підвищення конкурентоспроможності громад, оскільки тільки конкурентоспроможна громада може успішно надавати підтримку підприємствам.

Також такий підхід сприятиме створенню конкурентного середовища між органами місцевого самоврядування в забезпеченні кращих умов для бізнесу, залучення інвестицій, інновацій та кваліфікованої робочої сили.

Завданням цієї стратегії є створення умов, в яких органи місцевого самоврядування матимуть фінансову та інституційну спроможність створювати сприятливе бізнес-середовище, розробляти стратегічні розвиткові програми та інвестиційні пропозиції і проекти, ефективно використовувати власні ресурси (майно, землю, природні та трудові ресурси та ін.), активно співпрацювати з підприємцями та надавати їм необхідну підтримку, стимулювати започаткування сталого бізнесу, створення робочих місць.

ПРОБЛЕМИ

- Відсутність у органів місцевого самоврядування спроможності розробляти якісні стратегії розвитку громад та інвестиційні проекти.
- Брак кваліфікованих спеціалістів з проектного менеджменту.
- Відсутність практики підготовки пулу інвестиційних проектів для його представлення потенційним донорам.
- Недосконалість механізму надання державної фінансової підтримки ОМС.
- Непрозорий механізм надання в оренду чи продажу комунальних земель та майна.
- Відсутність нормативно-правового регулювання міського громадського простору.

БАЧЕННЯ

Органи місцевого самоврядування мають інституційну спроможність розробляти спільно з громадою та бізнесом стратегію розвитку громади, інвестиційні проекти і створювати сприятливі умови для розвитку підприємництва, впровадження інновацій, створення робочих місць, а державна фінансова підтримка відповідає європейським принципам.

ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

Стратегічна ціль № 1

Інституційна спроможність та регуляторна політика.

1.1

Поширення практики створення інституцій місцевого економічного розвитку та залучення інвестицій (Інститут розвитку громади).

- Підготовка та постійне наповнення онлайн довідника кращих практик створення комунальних установ – аналітичних центрів розвитку міста.
 - Надання консультацій та методичної підтримки органам місцевого самоврядування, які планують утворити комунальні установи розвитку громади.
 - Проведення тематичних навчань, як окремо та і в комплексі з іншими навчаннями, щодо створення комунальних установ розвитку громад.
- Представлення позитивного досвіду утворення комунальних установ розвитку міста на заходах, які будуть проводити за участі аналітиків проекту ПУЛЬС.*
- Створення окремої рубрики щодо комунальних установ розвитку громади на інтернет-сторінці проекту ПУЛЬС у розділі сфери сталий розвиток та містобудування.

1.2

Підвищення інституційної спроможності представників ОМС та комунальних установ розвитку громад із стратегічного планування розвитку громад.

Проведення заходів з обміну досвідом та навчань для представників ОМС, інститутів розвитку громад щодо розробки стратегії розвитку громад та планів заходів їх реалізації, управління інвестиційними проектами, співробітництва та підтримки бізнесу, залучення інвестицій в тому числі на умовах ДПП.

1.3

Створення платформи обміну досвідом в сфері сталого розвитку громад.

Створення онлайн платформи обміну досвідом та кращими практиками на інтернет-сторінці проекту ПУЛЬС у розділі сфери сталий розвиток.

1.4

Поширення практики запровадження ресурсних паспортів громад.

Надання методичної підтримки, щодо запровадження та постійного оновлення ресурсного паспорта громади.

1.5

Підвищення спроможності ОМС залучати інвестиції на умовах ДПП.

Проведення навчань та методична підтримка представників ОМС та інститутів розвитку громад щодо розробки та оцінки проектів ДПП і процедур вибору приватного партнера та заключення угоди з ним.

1.6

Підвищення спроможності ОМС розробляти та реалізовувати проекти в рамках транскордонного співробітництва.

Проведення навчань та надання підтримки представникам ОМС та інститутів розвитку громад щодо пошуку партнера, розробки та реалізації проектів в рамках транскордонного співробітництва.

1.7

Підвищення якості прийнятих рішень органами місцевого самоврядування.

Популяризації використання методу аналізу затрат та вигоди під час прийняття рішення органами місцевого самоврядування.

1.8

Підвищення доступу бізнесу та громадян до адміністративних послуг.

Надання підтримки в створенні центрів надання адміністративних послуг.

1.9

Підвищення прозорості роботи органів місцевого самоврядування.

Консультаційна Підтримка в поширенні використання е-врядування в органах місцевого самоврядування.

1.10

Створення спеціальних умов для інвесторів в громадах.

Надання консультаційної підтримки в створенні індустріальних парків в громадах.

1.11

Запровадження консультацій з бізнесом в питаннях економічного розвитку громад.

Поширення практики проведення консультацій з представниками місцевого бізнесу щодо шляхів вирішення проблем з якими вони стикаються в своїй повсякденній діяльності.

Стратегічна ціль № 2

Інфраструктура та містобудування

2.1

Підтримка розвитку транспортної та дорожньої інфраструктури.

Розроблення рекомендації щодо розвитку місцевої інфраструктури, ліквідації вузьких місць в транспортних мережах, запровадження електронних систем управління транспортними мережами.

2.2

Спрощення доступу підприємцям до оренди чи придбання комунального майна.

Поширення практики та методичних рекомендацій створення публічного реєстру комунального майна, що може надаватись в оренду чи продається та прозорих конкурсних процедур. Перевага при продажі або наданні в оренду майна має надаватись для реалізації інвестиційних проектів, започаткування бізнесу.

2.3

Стимулювання створення сприятливого міського громадського простору.

Внесення змін до Законів України «Про регулювання містобудівної діяльності» та «Про благоустрій населених пунктів» що врегулювання питань розміщення тимчасових споруд, рекламних та інформаційних вивісок, розробки та відбору проектів благоустрою міського громадського простору.

2.4

Ідентифікація центрів ділової активності в громаді.

- Встановити, де і в якій мірі здійснюється ділова активність, утворюється споживчий попит та їх роль і функції.
- Чітке визначення меж таких центрів ділової активності (в межах певних вулиць або їх частин, площ та прилеглих вулиць) та їх відображення на планах міста (генеральному плані, зонінгу).

2.5

Планування розвитку ділових центрів.

- Включення заходів з розвитку ділових центрів в стратегії розвитку громад (відображення картографічних матеріалів з відображенням ділових центрів).
- Розробка або оновлення детальних планів територій, які включають території ділових центрів.
- Розробка пасторів вулиць та проектів оновлення громадського простору, які знаходяться в межах ділового центру, з урахуванням потреб громади та підприємців.

2.6

Концентрація ресурсів на розвитку ділових центрів як «точок зростання громади».

- Розробка та реалізації проектів як за рахунок власних ресурсів так і залучених, щодо комплексної реконструкції вулиць та площ, в межах ділового центру.
- Залучення підприємців та мешканців ділового центру до фінансування реалізації проектів з його розвитку, оскільки вони отримають безпосередню вигоду від цього.
- Визначення відповідальних осіб - службовців органів місцевого самоврядування громади, які відповідатимуть за розвиток кожного ділового центру.

Стратегічна ціль № 3

Робоча сила та інновації.

3.1

Вдосконалення системи освіти.

Надання рекомендації щодо підвищення якості навчання та виховання молоді, як елемент довгострокової стратегії розвитку громади.

3.2

Збереження та залучення кваліфікованих робітників.

- Популяризація підвищення якості життя в громаді через забезпечення безпечного проживання, чистоти та благоустрою вулиць, невисоку вартість проживання та розумного розселення, зменшення заторів на дорогах та завантаженості громадського транспорту.
- Сприяння створенню сприятливих умов та залучення навчальних закладів до утворення своїх відділень для проведення навчань по підвищенню кваліфікації для місцевих студентів.

3.3

Запровадження програм підвищення кваліфікації робітників

- Популяризація співпраці з вечірніми освітніми закладами для підвищення якості та доцільності їх навчальних програм.
- Формування та запровадження програм підвищення кваліфікації робітників відповідно до потреб місцевої економіки.
- Сприяння партнерству між бізнесом та навчальними закладами щодо підвищення якості навчальних програм.

Стратегічна ціль № 4

Підтримка підприємництва

4.1

Спрощення умов інвестування

- Сприяння запровадження в громадах практики супроводу потенційного інвестора, зокрема щодо надання послуг по вибору місця для розміщення підприємства.
- Популяризація надання ОМС підтримки інвесторам в розвитку інфраструктури необхідної для їх діяльності.
- Надання підтримки в створенні механізму проведення навчань робітників для потреб інвестора.

4.2

Аналіз ринку та інформування бізнесу.

- Надання підтримки органам місцевого самоврядування в аналізі конкурентоспроможності, дослідження місцевого ринку, брендинг та маркетинг.
- Підтримка в запровадженні тематичних навчань представників бізнесу.
- Поширення практики створення публічних реєстрів інвестиційних пропозицій та проектів з метою залучення інвестицій. Проведення інвестиційних ярмарок, форумів, виставок та ін.

4.3

Спрямування інвестицій у пріоритетні галузі та сфери.

- Надання підтримки ОМС в запровадженні податкових пільг для підприємницької діяльності у певних сферах або галузях.
- Надання підтримки ОМС в запровадженні місцевих програм кредитування бізнесу.
- Надання підтримки ОМС в запровадженні системи надання консультацій та супроводу підприємців в отримання державної підтримки.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

- Створення нових робочих місць.
- Підвищення інституційної спроможності ОМС розробляти стратегії розвитку громад та інвестиційні проекти.
- Здатність ОМС залучати інвестиції, в тому числі на умовах державно-приватного партнерства, отримувати гранти.
- Активне залучення громадянського суспільства до прийняття рішень, щодо розвитку громад.
- Створення нормативно-правових основ розвитку міського громадського простору.
- Спрощення започаткування бізнесу.
- Підвищення ефективності використання комунального майна та земель.
- Підвищення інвестиційної привабливості території.
- Підвищення якості життя громадян.

СПРИЯТЛИВИ ФАКТОРИ

- Підтримка в реалізації Стратегії зі сторони центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.
- Грантова політика донорів.
- Громадські очікування позитивних змін в житті громади.
- Фінансова підтримка розвитку громад, в тому числі ОТГ, з боку держави.

ЗАГРОЗИ ТА ПЕРЕШКОДИ

- Відсутність політичної волі влади проводити реформи.
- Небажання депутатів місцевих рад фінансувати з місцевих бюджетів розвиткові інституції громад.
- Відсутність кваліфікованих менеджерів в комунальних установи розвитку громад «Інститутах розвитку міста» у зв'язку із низьким їх фінансуванням.
- Небажання органів державної влади запроваджувати європейські підходи до надання фінансової підтримки
- Пасивність представників ОМС та установ розвитку громад щодо участі у навчаннях.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

СЕКТОРАЛЬНА СТРАТЕГІЯ

Розроблено Асоціацією міст України

Підготовлено в рамках Проекту USAID ПУЛЬС, який Асоціація міст України впроваджує за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Впровадження проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, здійсненій через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст не обов'язково відображає думку USAID або Уряду США.

Контакти:

Вікторія Сидоренко
аналітик з питань охорони здоров'я Центру аналізу та розробки законодавства
Асоціації міст України

тел. (044) 486-30-82
електронна пошта: vika@auc.org.ua
www.auc.org.ua

Інформацію та матеріали, що містяться у виданні, дозволяється вільно копіювати, перевидавати й розповсюджувати по всій території України всіма способами, якщо це робиться безоплатно для кінцевого споживача. Посилання на Асоціацію міст України обов'язкове.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

В Україні закладено конституційні засади надання безоплатної медичної допомоги в державних та комунальних закладах охорони здоров'я. Крім того, зазначено, що існуюча мережа не може бути скорочена.

Через демографічні зміни деякі лікарні, насамперед у сільській місцевості, недовантажені – хірурги проводять лише до сотні операцій на рік, а отже, втрачають кваліфікацію. Недофінансування таких лікарень визначає також їх аварійний стан, нестачу обладнання та медикаментів, що також веде до зниження якості медичної допомоги.

Більшість коштів, що передбачені на охорону здоров'я, використовується на оплату праці, хоча вона є в Україні надзвичайно низькою у порівнянні з іншими галузями, та катастрофічно низькою у порівнянні із заробітною платою

медиків країнах ЄС.

Постає питання, що робити з лікарнями, які вже сьогодні не використовують в повному обсязі свій інфраструктурний потенціал з надання медичної допомоги населенню, проте, потребують вкладення значних фінансових ресурсів на їх утримання, обслуговування, енергоносії. Тож сьогодні кожна громада має вирішити для себе питання - які послуги, включаючи надання первинної медико-санітарної допомоги, є необхідними для жителів цієї громади, та надання яких ця громада спроможна забезпечити. Враховуючи, що надання соціальних послуг в умовах стаціонару вже сьогодні фінансується за кошти місцевого бюджету та потребує значної медичної складової, ефективним було б поєднання їх надання в одному закладі.

ПРОБЛЕМИ

- Законодавством не визначено гарантовані державою обсяги, стандарти та бюджетні нормативи безоплатної медичної допомоги.
- Надмірна і нерівномірно розподілена медична інфраструктура.
- Обмежений обсяг та неефективне витрачання бюджетних коштів.
- Нерівномірна доступність, неналежна якість, низька ефективність медичної допомоги.
- Значна частка «неформальних» платежів у складі витрат на медицину.
- Відсутній зворотний зв'язок між споживачами, постачальниками та замовниками медичних послуг.

БАЧЕННЯ

Якісно нова первинна медична та соціальна допомога для кожного жителя громади, яку можна отримати безоплатно в «Центрі медико-соціальної допомоги громади».

ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

Стратегічна ціль № 1

Створити умови для впровадження в Україні системи солідарної відповідальності в охороні здоров'я.

1.1

Розробити та затвердити Методику розрахунку вартості медичних та соціальних послуг, зокрема, первинної медичної допомоги, паліативної допомоги, стоматологічної допомоги, консультативно-діагностичних послуг, денного та стаціонарного догляду та послуги із підтриманого проживання.

Затвердження єдиних підходів для всіх закладів охорони здоров'я державної та комунальної форми власності щодо розрахунку вартості медичних та соціальних послуг.

1.2

Здійснювати фінансування галузі з розрахунку наданих медичних послуг на договірній основі.

Йдеться про відмову від фінансування закладів охорони здоров'я на основі постатейного кошторису (утримання інфраструктури) та перехід до оплати постачальникові фактично наданих послуг (оплата результату) з метою стимулювання постачальників послуг бути максимально орієнтованими на пацієнта із забезпеченням ефективності власних витрат та процесу надання допомоги. При цьому, фінансування первинної медичної допомоги має відбуватися з розрахунку на людину, а спеціалізованої допомоги – за пролікований випадок із застосуванням діагностично-споріднених груп (ДСГ).

1.3

Запровадити механізми реімбурсації лікарських засобів на національному (державні програми) та місцевому (місцеві програми) рівні.

Запровадження адресної допомоги на лікарські засоби незахищеним верствам населення або категоріям людей, які хворіють на хвороби, що потребують постійного вживання певних ліків з метою уникнення значних витрат на ліки або відмови від лікування у зв'язку з відсутністю коштів.

1.4

Прийняти закон про загальнообов'язкове медичне страхування.

Створення законодавчої основи для запровадження в Україні загальнообов'язкового медичного страхування з метою забезпечення доступності медичної допомоги для кожного жителя (у центрах медико-соціальної допомоги громади) та зниження значних фінансових ризиків громадян у разі захворювання, яке вимагає коштовного лікування.

Стратегічна ціль № 2

Запровадити нові підходи до фінансування галузі, спрямовані на оплату медичних послуг, а не утримання мережі медичних закладів.

2.1

Створити законодавчу базу та умови для автономізації закладів охорони здоров'я з метою надання в них медичних та соціальних послуг відповідно до потреб громади.

Самостійність медичних закладів в управлінні фінансовими ресурсами та кадровими ресурсами, врахування об'єктивних потреб кожної громади у видах медичних та соціальних послуг (зокрема, первинна медико-санітарна допомога, консультативно-діагностичні послуги, паліативна допомога, маніпуляційні та фізіотерапевтичні послуги, акушерсько-гінекологічна допомога (жіноча консультація), стоматологічна допомога, стаціонарний догляд (постійний, денний, підтримане проживання), соціальна адаптація (університет третього віку) тощо).

2.2

Запровадити соціальні стандарти та нормативи в галузі в описовому та вартісному варіантах, зокрема, стандарт надання первинної медичної допомоги, паліативної допомоги, стандарт денного та стаціонарного догляду та послуги із підтриманого проживання.

Розробка соціальних стандартів та нормативів в галузі в описовому та вартісному варіантах з метою фінансування галузі, виходячи з об'єктивних потреб людини.

2.3

Впровадити гарантований державою обсяг безоплатної медичної допомоги.

Йдеться про затвердження гарантованого державою пакету медичних послуг, який має бути доступний всім громадянам країни (включає первинну медичну допомогу, екстрену медичну допомогу, основні види спеціалізованих амбулаторних послуг за направленням лікарів первинної ланки, та основні види планової стаціонарної медичної допомоги за направленням).

2.4

Оптимізувати (перепрофілювати) мережу закладів охорони здоров'я. Створити центри медико-соціальної допомоги громади.

Йдеться про формування такої мережі закладів охорони здоров'я, яка б забезпечила надання доступної, якісної первинної та вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги кожному жителю України. Зокрема, має бути визначено лікарні, які мають потенціал до формування на їх базі окружних лікарень для забезпечення надання вторинної (спеціалізованої) та екстреної медичної допомоги. Інші лікарні мають бути перепрофільовані у відповідності до потреб конкретної громади, зокрема, на принципах міжсекторального співробітництва, тобто, поєднання медичних та соціальних послуг (центри медико-соціальної допомоги громади).

Стратегічна ціль № 3

Покращити якість надання медичної допомоги та стан здоров'я населення.

3.1

Забезпечити прозорість та підзвітність шляхом упровадження нової системи моніторингу та контролю якості медичної допомоги.

Впровадження у сферу охорони здоров'я нових підходів до системи моніторингу та контролю якості медичної допомоги, насамперед, залучення громадськості через формування громадських рад при всіх закладах охорони здоров'я, що надають медичні послуги, зокрема, при центрах медико-соціальної допомоги громади.

3.2

Запровадити практику міжсекторального співробітництва в охороні здоров'я на первинному рівні.

Послуги первинної медико-санітарної допомоги, паліативної допомоги, консультативно-діагностичні послуги, послуги стаціонарного догляду інвалідів та людей літнього віку координуються з єдиного центру (центр медико-соціальної допомоги громади).

3.3

Запровадити ефективну систему профілактики захворюваності на первинному рівні.

Враховуючи, що вартість профілактичних заходів є значно нижчою, ніж витрати на лікування певних видів хвороб, необхідно створити ефективну систему профілактики захворюваності через заохочення до регулярних медоглядів, скринінгів, щеплень тощо. Крім того, йдеться про залучення громадян до здорового способу життя. Це має стати завданням первинної медичної допомоги та місцевих громад.

3.4

Перейти до оплати праці працівників галузі в залежності від навантаження, інтенсивності та результатів, створити систему мотивацій.

Враховуючи, що якість медичної допомоги насамперед залежить від кадрового ресурсу галузі, необхідно побудувати систему мотивацій та заохочень до покращення результатів праці, зокрема, встановити залежність заробітної плати від навантаження, інтенсивності та результатів, забезпечити вирішення житлового питання для залучення високопрофесійних працівників до роботи.

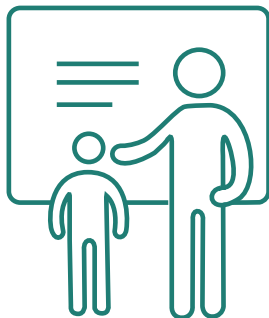
ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

- Оптимальна мережа медичних закладів, що надають доступну та якісну медичну і соціальну допомогу.
- Скорочення фінансових ризиків, зростання фінансової захищеності громадян у випадку хвороби.
- Збільшення ефективності використання фінансових ресурсів у сфері охорони здоров'я.
- Формування сучасного ринку медичних послуг.
- Зростання прозорості та підзвітності, зниження рівня корупції у медичних закладах.
- Покращення стану здоров'я населення: зростання тривалості життя, зниження захворюваності, смертності.

ЗАГРОЗИ ТА ПЕРЕШКОДИ

- Патерналістська модель поведінки, коли громадяни перекладають відповідальність за стан свого здоров'я на державу.
- Конституційні обмеження реформування сфери (ст. 49 Конституції України).
- Неузгодженість позицій та незлагодженість дій різних гілок та органів влади.
- Організаційний та корупційний спротив реформі охорони здоров'я.
- Обмежені фінансові ресурси галузі та бюджетної системи загалом.
- Слабка поінформованість суспільства щодо цілей, переваг та ризиків реформи.

ОСВІТА

СЕКТОРАЛЬНА СТРАТЕГІЯ

Розроблено Асоціацією міст України

Підготовлено в рамках Проекту USAID ПУЛЬС, який Асоціація міст України впроваджує за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Впровадження проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, здійсненій через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст не обов'язково відображає думку USAID або Уряду США.

Контакти:

Людмила Мозгова
аналітик з питань освіти Центру аналізу та розробки законодавства Асоціації міст України

тел. (044) 486-30-82
електронна пошта: mozgova@auc.org.ua
www.auc.org.ua

Інформацію та матеріали, що містяться у виданні, дозволяється вільно копіювати, перевидавати й розповсюджувати по всій території України всіма способами, якщо це робиться безоплатно для кінцевого споживача. Посилання на Асоціацію міст України обов'язкове.

ОСВІТА

Освіта була і залишається однією з пріоритетних галузей у системі державотворення, оскільки є соціальним інститутом, що викликаний потребами суспільства формувати певні компетентності, готувати нові покоління до життя, суб'єктів соціальної дії для вирішення економічних, соціальних, культурних проблем, актуальних для людства.

В Україні освіта поділяється на дошкільну, загальну середню, позашкільну, професійно-технічну, вищу та післядипломну. Освітні послуги надаються в державних, комунальних та приватних навчальних закладах. Міністерство освіти

і науки України формує державну політику в галузі: визначає її основну стратегію розвитку, розробляє та затверджує державні стандарти освіти, навчальні плани, подає бюджетні пропозиції Міністерству фінансів України про потреби у фінансуванні галузі. Органи місцевого самоврядування забезпечують надання дошкільних та позашкільних освітніх послуг представникам своїх громад, здійснюють заходи щодо утримання загальноосвітніх навчальних закладів, встановлюють на місцевому рівні доплати та надбавки педагогічним працівникам, сприяють підтримці обдарованих дітей.

ПРОБЛЕМИ

- Зміна філософії надання освітніх послуг, орієнтованих на потреби замовників та споживачів – значить дітей та батьків.
- Оновлення змісту освіти, його спрямування на формування компетентностей учнів, тобто практично зорієнтованого на саме життя та потреби дитини.
- Забезпечення висококваліфікованими кадрами, здатними бути фасилітаторами навчання, успішно проходити сертифікацію.
- Подолання проблеми «старіння» педагогічних кадрів.
- Оновлення матеріально-технічної бази навчальних закладів.
- забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям із особливими потребами та дітям із різних регіонів проживання, зокрема сільських.
- Розбудови освітнього простору для розвитку учнів, забезпечення умов для їх профільного та професійного навчання.
- Пошук форм забезпечення психологічного комфорту в навчальних закладах.
- Забезпечення принципу «відкритості та прозорості» у діяльності навчальних закладів, зокрема фінансовій; знищення практики збору неофіційних грошових внесків; запровадження вільного та конфіденційного доступу батьків до інформації про навчання та розвиток їхніх дітей.
- Створення механізму неупереджених моніторингових досліджень задоволення споживачів наданими їм освітніми послугами.
- Створення умов у муніципалітетах для реалізації дитячих проектів «Дитина в місті/селищі/селі».
- Забезпечення умов для освіти впродовж життя кожному члену територіальної громади.

БАЧЕННЯ

Створити умови, за яких діти зможуть повною мірою реалізувати свої здібності, отримають знання і професійну орієнтацію, необхідні для швидкої інтеграції в економічний розвиток громад.

ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

Стратегічна ціль № 1

Формування успішного компетентного учня-випускника навчальних закладів шляхом удосконалення змісту освіти; підготовки педагогів-новаторів, педагогів-фасилітаторів для роботи з учнями; створення навчального середовища для здобуття профільної/професійної підготовки в старшій школі та надання якісних освітніх послуг.

1.1

Закріпити в Законі нові норми та правила функціонування галузі освіти.

Унормувати правила функціонування галузі, визначити основні форми здобуття освіти, закріпити норму «освіта протягом життя», закласти вимоги до державного стандарту освіти.

1.2

Модернізувати зміст освіти.

Осучаснити навчальні програми та підходи, їх пристосувати до життєвих потреб, спростити, при цьому спрямувати на формування свідомої особистості, здатної знайти вихід та сформулювати власну думку, відстояти її в дискусії, що сприятиме формуванню компетентності учня-випускника.

1.3

Оптимізувати мережу закладів, що надають освітні послуги.

Розробити інвестиційний проект оптимізації надання освітніх послуг у громаді.

1.4

Створити навчальне середовище, що сприятиме успіхам вихованців.

Впровадити елементи профільної/професійної освіти в загальну середню освіту – випуск зі школи з професійною спеціальністю, що створить умови для вдалого вибору майбутньої професії, успішної реалізації випускників у суспільстві, їхній адаптації та принесе користь територіальним громадам.

1.5

Оновити педагогічні кадри.

Запровадити систему призначення педагогів за конкурсом, стимулювання педагогів за результатами атестації, запровадження ефективної системи професійного розвитку педагогічних кадрів та навчання у колег-новаторів, що створить умови для успішного проходження атестації та сертифікації педагогів, стимулюватиме високу якість самоосвітньої діяльності вчителів, а отже, сприятиме формуванню високопрофесійного педагогічного середовища.

Стратегічна ціль № 2

Забезпечення умов для інтелектуального, психологічного та фізичного комфорту перебування дитини у навчальному закладі.

2.1

Чітко визначити повноваження держави та муніципалітетів в управлінні навчальними закладами.

Запровадити чіткий розподіл повноважень між державою та органами місцевого самоврядування щодо управління освітою, що спростить процедуру оптимізації навчальних закладів, зменшить бюрократичні бар'єри через надання органам місцевого самоврядування автономії в управлінні комунальними закладами освіти та сприятиме оперативному вирішенню актуальних проблем навчальних закладів.

2.2

Забезпечити фізичну доступність до якісних освітніх послуг.

Провести оптимізацію мережі навчальних закладів із урахуванням потреб громад на основі освітніх округів, що повною мірою забезпечить потребу в одержанні доступних та якісних освітніх послуг учням незалежно від регіону їхнього проживання та географічного розташування навчального закладу.

2.3

Створити зручні умови для надання якісних освітніх послуг.

Фінансувати делеговані повноваження (державного освітнього стандарту) у повному обсязі державою з урахуванням нових соціальних нормативів, забезпечення матеріально-технічних потреб навчальних закладів органами місцевого самоврядування, додаткових освітніх послуг батьками (у частині послуг, що виходять за межі встановленого стандарту), що сприятиме раціональному залученню ресурсів, ліквідує практику збору неофіційних грошових та матеріальних внесків, тінізації видатків та приховування батьківських доплат, сприятиме різнобічному розвитку дітей, забезпечить надання якісних освітніх послуг, комфортні умови перебування дітей у навчальних закладах, посилять контроль із боку батьків за змістом освіти, яку здобуватимуть діти.

2.4

Оновити матеріально-технічну та навчальну базу закладів освіти.

Створити матеріально-технічні умови під забезпечення якості освіти (технічна складова: оснащення кабінетів, підключення до швидкісного Інтернету, зокрема у сільській місцевості, обладнання вбиралень, прилаштування навчальних закладів для дітей із особливими потребами, бібліотечних центрів тощо), що сприятиме комфортному перебуванню учнів у навчальних закладах, підвищить практичне оволодіння освітніми компетентностями, забезпечить рівні умови для навчання дітей із різними потребами.

2.5

Забезпечити психологічний комфорт дітям у навчальних закладах та в цілому на території проживання громад.

Створити ситуації «успіху», розвивати критичне мислення школярів, запровадити ділові ігри, що формуватимуть громадські компетентності вихованців; запровадити вільний та конфіденційний доступ батьків до інформації про навчання та розвиток їхніх дітей; сприяти реалізації проекту «Дитина в місті/селищі/селі».

Стратегічна ціль № 3

Запровадження практики гарантування якості освіти шляхом уведення ефективної системи контролю в освіті, в тому числі шляхом долучення безпосереднього споживача/замовника послуг – учнів/батьків.

3.1

Сформувати свідомий інтерес у дітей до навчання за принципами «граючись, навчаюсь», зв'язку навчання з життям.

Створити умови для формування в учнів позитивного ставлення до навчального процесу, ввести цей показник до критеріїв оцінки діяльності навчального закладу (змістовна та психологічна сторони навчального процесу), що забезпечить успішне формування компетентностей школярів, їхню адаптованість до життя та сприятиме створенню позитивного іміджу навчальних закладів.

3.2

Запровадити громадську оцінку якості освітніх послуг у закладах.

Удосконалити методику атестації навчальних закладів, запровадити оцінку якості освітніх послуг замовником та споживачем – батьками та учнями, що забезпечить формування прозорої оцінки наданих освітніх послуг, сприятиме об'єктивній атестації навчальних закладів та впровадженню громадського врядування.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

- Випускник школи – успішна, компетентна, всебічно обдарована особистість, громадянин-патріот України, лідер, здатний до діалогу, має чіткі уявлення про свої плани на професійне та особисте майбутнє.
- Педагогічні працівники – високопрофесійні фахівці, які шляхом самоосвітньої діяльності удосконалюють власну педагогічну майстерність, успішно проходять атестацію та сертифікацію, долучаються до експериментальної та інноваційної діяльності.
- Мережа навчальних закладів забезпечує повною мірою потреби громади у якісних освітніх послугах, у тому числі позашкільної освіти.
- Створені умови для здобуття старшокласниками якісної профільної або професійної освіти.
- Забезпечено зручне перебування дітей у школах для їх інтелектуального, психологічного та фізичного комфорту.
- Забезпечено ефективний контроль якості надання освітніх послуг, їх оцінку споживачем та замовником (старшокласниками та батьками).

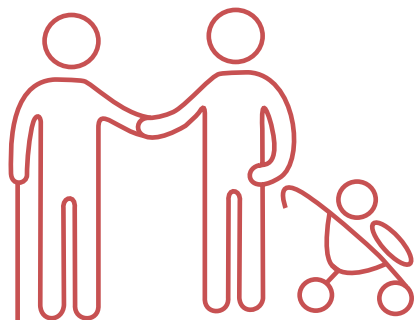
СПРИЯТЛИВІ ФАКТОРИ

- Європейські зобов'язання України.
- Демократичний державний лад, сприятливий для розвитку місцевого самоврядування.
- Активність громадянського суспільства в стосунках із владою.
- Позитивне ставлення Президента до розвитку місцевого самоврядування.
- Сильне лобі у Верховній Раді.
- Підтримка міжнародних організацій.
- Стратегічне спрямування політики Міністерства освіти і науки України на європейський освітній простір.
- Проведення реформування системи освіти, наближення освітніх послуг до потреб споживачів, зокрема дітей із особливими потребами.
- Відкритість освітнього простору України до міжнародних інновацій.

ЗАГРОЗИ ТА ПЕРЕШКОДИ

- Відсутність достатніх коштів у державному бюджеті.
- Значні додаткові витрати з державного бюджету.
- Різна спроможність органів місцевого самоврядування утримувати та розвивати навчально-технічну базу закладів освіти.
- Бюрократичні бар'єри.
- Необхідність прийняття непопулярних політичних рішень.
- Соціальне невдоволення при скороченні педагогічних працівників, оптимізації мережі навчальних закладів.
- Психологічні бар'єри педагогів щодо прийняття нової системи сертифікації та оцінки наданих ними освітніх послуг учнями та батьками.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ

СЕКТОРАЛЬНА СТРАТЕГІЯ

Розроблено Асоціацією міст України

Підготовлено в рамках Проекту USAID ПУЛЬС, який Асоціація міст України впроваджує за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Впровадження проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, здійсненій через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст не обов'язково відображає думку USAID або Уряду США.

Контакти:

Назар Миколюк
аналітик з питань соціального захисту населення Центру аналізу та розробки законодавства
Асоціації міст України

тел. (044) 486-30-82
електронна пошта: mykoliuk.n@auc.org.ua
www.auc.org.ua

Інформацію та матеріали, що містяться у виданні, дозволяється вільно копіювати, перевидавати й розповсюджувати по всій території України всіма способами, якщо це робиться безоплатно для кінцевого споживача. Посилання на Асоціацію міст України обов'язкове.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ

На сьогодні сфера соціального захисту населення перебуває у досить скрутному становищі. В основному це пов'язано із спадом економіки та виробництва в Україні, адже «соціалка» не є прибутковою і займає одне з лідируючих місць у номінації «найбільш затратні сфери» у бюджеті України. Водночас, сферу соціального захисту населення потрібно розвивати та реформувати, оскільки саме

від добробуту населення залежить соціальний клімат у регіоні, що, в свою чергу, впливає на інвестиційну привабливість громади, її криміногенну обстановку (чим люди більш незахищені, тим легше вони йдуть на злочин) та демократичність країни загалом, тому що лише в демократичних країнах влада забезпечує достойний рівень життя усім своїм громадянам.

ПРОБЛЕМИ

- Відсутність належного обліку громадян, що потребують соціального захисту, як на державному, так і на місцевому рівнях.
- Низький якісний рівень організації функціонування сфери.
- Неналежна якість надання соціальних послуг.
- Неоптимальне використання ресурсів та висока вартість надання соціальних послуг.
- Відсутність уніфікованого підходу у законодавчому регулюванні надання соціальних пільг, допомог, надбавок, виплат тощо.
- Низький рівень організації контролю у сфері.
- Неконкурентна заробітна плата у сфері.
- Відсутність мотивації у громадських організацій брати участь у реалізації соціального замовлення.

БАЧЕННЯ

Кожен житель громади, що потребує соціальної допомоги, має її отримати.

ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

Стратегічна ціль № 1

Забезпечити облік жителів громади, що потребують соціального захисту, та класифікувати його по відповідних групах.

1.1

Організувати постійне вивчення потреб громади у соціальній допомозі.

Організувати здійснення моніторингу жителів громади соціальними працівниками, соціальними робітниками або фахівцями соціальної роботи на постійній основі.

1.2

Створити місцеві електронні реєстри осіб, що потребують соціальних послуг та допомоги, та об'єднати їх у Національний реєстр.

На базі розробленого Мінсоцполітики програмного забезпечення вести органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади зазначений реєстр осіб.

1.3

Спростити обмін між наявними базами даних; утворити Єдиний соціальний реєстр громадян (із соціальним паспортом громадянина).

Створити ефективний механізм обміну інформацією між державними органами влади, органами місцевого самоврядування та іншими структурами (у т.ч. Пенсійним фондом, ДФС, іншими установами); створити електронний соціальний паспорт громадянина із наявною в ньому інформацією про потребу в соціальній допомозі (забезпечення потреби), право на пільги, доходи інша інформація, що впливає на соціальний захист.

Стратегічна ціль № 2

Створити інформаційні центри надання соціальної допомоги (центри надання адміністративних послуг у соціальній сфері).

2.1

Запланувати видатки із місцевих, державного бюджетів та залучити донорські кошти для створення матеріальної бази діяльності Центру.

Запланувати видатки на створення та забезпечення діяльності Центру; пошук, ремонт, реконструкція приміщення для Центру; матеріально-технічне забезпечення Центру; та комп'ютерні термінали); програмне забезпечення Центру.

2.2

Вирішити організаційні питання діяльності Центру.

Визначити перелік послуг, які буде надавати Центр;
розробити та прийняти організаційні документи;
прийняти на роботу та здійснити навчання персоналу;
узгодити діяльність Центру з іншими суб'єктами надання послуг;
Вирішення питання створення електронних баз даних у всіх комунальних закладах та підприємствах та доступу до них Центру.

2.3

Розвинути систему оформлення соціальних допомог, отримання послуг або інформації через мережу Інтернет.

Надати право подати заявку на отримання та отримати допомогу, послугу (інформації про допомогу або послугу) через мережу Інтернет без особистого звернення; дані обробляються місцевими Центрами.

Стратегічна ціль № 3

Покращити механізм запобігання виникнення у жителів територіальних громад складних життєвих обставин.

3.1

Розвинути систему раннього виявлення хвороб, інвалідності та складних життєвих обставин.

Покращити роботи системи раннього втручання та превенції та супроводу, осіб або сімей, оскільки лікування/запобігання у ранньому віці (ранньому на ранньому етапі) є набагато ефективнішим та фінансово менш затратним.

3.2

Сформувати у навчальних закладах компетентність із збереження соціального здоров'я та попередження соціальних захворювань.

Розвинути або впровадити у школах уроки з питань надання першої медичної допомоги, запобігання зараження захворюваннями, необхідності допомагати іншому у складних життєвих обставинах тощо, що сприятиме розвитку молодіжного волонтерського руху, сусідської допомоги, зменшенню дитячої інвалідності.

Стратегічна ціль № 4

Створити центри медико-соціальної допомоги

4.1

Провести аналіз мережі підпорядкованих закладів охорони здоров'я та соціального захисту населення із урахуванням їх кадрового потенціалу та рівня матеріально-технічного забезпечення.

*Розробити перелік закладів охорони здоров'я, у яких після проведення реформи будуть вільні приміщення (поверхи) для організації у них додаткових відділень;
розробити перелік закладів соціального захисту, які надають послуги, що можуть бути переведені до закладів охорони здоров'я.*

4.2

Провести визначення потреб жителів громади у медичних та соціальних послугах, які можуть бути надані на базовому рівні.

Організувати здійснення моніторингу жителів громади, що потребують соціальних та медичних послуг.

4.3

Відповідно до визначених потреб сформувати перелік послуг, організацію надання яких спроможна забезпечити громада; розробити установчі документи комунальної установи з чітким переліком послуг.

З урахуванням фінансових та кадрових можливостей сформувати зазначений перелік, розробити необхідні документи для діяльності Центру.

4.4

Вирішити організаційні питання діяльності Центру.

*Забезпечити санітарний, протипожежний та енергетичний аудит приміщень та підготовку планів їх модернізації;
розробити проекти реконструкції та технічного оснащення приміщень відповідно до розміщення структурних підрозділів;
передбачити укомплектування установи необхідним оснащенням.*

Стратегічна ціль № 5

Підвищити ефективність використання ресурсів у сфері.

5.1

Розподілити повноваження держави та органів місцевого самоврядування у сфері соціального захисту населення, їх фінансове забезпечення

Розмежувати повноваження між органами державної влади та органами місцевого самоврядування (у тому числі власні та делеговані) та джерела їх фінансування.

5.2

Оптимізувати кількість пільг та категорій їх отримувачів; монетизувати максимально можливу кількість пільг.

Переглянути пільги та допомоги, що гарантує держава деяким категоріям населення з метою забезпечення принципу «пільга не є преференцією, вона покликана забезпечити достойний рівень життя»; надавати кошти замість пільги, що мотивує розумно, ефективно та у мірі необхідності розпоряджатись коштами для задоволення потреб громадян.

5.3

Запровадити ефективний інститут контролюючих органів у сфері соціального захисту населення.

Запровадити якісний контроль у сфері надання соціальних послуг за всіма суб'єктами соціального забезпечення, розподілити функції контролю між органами державної влади та місцевого самоврядування, створити інститут державних соціальних інспекторів.

5.4

Залучити громадськість до контролю та надання соціальних послуг (соціальне замовлення), розвинути волонтерський рух.

Розвинути недержавний сектор в цілому та соціальне замовлення, зокрема, передати частину функцій із надання соціальних послуг недержавним установам.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

- Органи влади повномірно знають реальну потребу громадян у соціальному захисті; громадяни, які потребують соціальної допомоги, її отримують.
- Система соціального захисту населення працює швидко, якісно, максимально наближена до громади.
- Ресурси на функціонування сфери використовуються максимально ефективно, залучені як публічний так і приватний сектор.

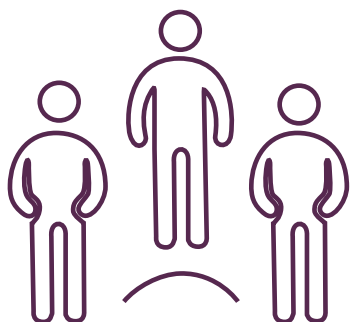
СПРИЯТЛИВІ ФАКТОРИ

- Публічні заяви перших осіб держави щодо необхідності реформування сфери соціального захисту населення (зокрема у питаннях монетизації).
- Розуміння деяких органів виконавчої влади необхідності розвивати сферу із дотриманням принципу субсидіарності.
- Активність громадянського суспільства в стосунках з владою.
- Фінансова та методична підтримка розвитку сфери з боку міжнародних організацій.

ЗАГРОЗИ ТА ПЕРЕШКОДИ

- Фінансові проблеми (відсутність коштів) держави та органів місцевого самоврядування.
- Небажання частини службовців та працівників сфери навчатися та саморозвиватись.
- Супротив частини громадськості в питаннях оптимізації пільг.
- Небажання політичних партій здійснювати оптимізацію гарантованих державою благ громадянам.
- Небажання деяких органів місцевого самоврядування здійснювати реформу сфери на місцях.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОМС ТА ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК

СЕКТОРАЛЬНА СТРАТЕГІЯ

Розроблено Асоціацією міст України

Підготовлено в рамках Проекту USAID ПУЛЬС, який Асоціація міст України впроваджує за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Впровадження проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, здійсненій через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст не обов'язково відображає думку USAID або Уряду США.

Контакти:

Володимир Пархоменко,
аналітик Центру аналізу та розробки законодавства Асоціації міст України

тел. (044) 486-28-41

електронна пошта: parhomenko@auc.org.ua

www.auc.org.ua

Інформацію та матеріали, що містяться у виданні, дозволяється вільно копіювати, перевидавати й розповсюджувати по всій території України всіма способами, якщо це робиться безоплатно для кінцевого споживача. Посилання на Асоціацію міст України обов'язкове.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОМС ТА ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК

За 26 років розвитку місцевого самоврядування в новій Українській державі відбулася еволюція місцевої влади. Ми перейшли від вертикально побудованої та керованої комуністичною партією системи місцевих органів державної влади з суто декоративними представницькими органами до організованих у горизонтальний спосіб трьох рівнів місцевого самоврядування з розділеними та незалеж-

ними власними повноваженнями кожного з цих рівнів.

На відміну від місцевих органів радянської влади, орієнтованих перш за все на забезпечення інтересів держави, сьгоднішні органи місцевого самоврядування виходять переважно з місцевих інтересів та конкурують з органами державної влади за повноваження та ресурси.

ПРОБЛЕМИ

- Невідповідна територіальна основа більшості органів місцевого самоврядування.
- Надмірно партійний акцент при формуванні рад.
- Конфлікти між партизованими представницькими органами та мерами-мажоритарниками, що ставлять під питання існуючу систему місцевого самоврядування з обранням мера населенням. Розбалансованість можливостей мера і ради в питанні взаємного дострокового припинення повноважень.
- Недостатній професійний рівень багатьох службовців. Відсутність ефективної системи їхнього навчання та підвищення кваліфікації.
- Неефективна організація праці. Нерозвиненість електронного врядування.
- Недостатня конкурентність органів місцевого самоврядування на ринку праці. Заробітну плату службовців визначає держава. Плинність кадрів.
- Корупція в середовищі службовців та депутатів.
- Недостатня відкритість для громадян. Обмежені можливості для участі громадян у вирішенні питань. Відчуженість молоді від справ місцевого самоврядування.
- Зацентралізоване регулювання питань місцевого самоврядування. Всі ключові питання регулюються законом, а статутам громад відведено чисто декоративну роль.
- Надмірний вплив органів державної влади на більшість органів місцевого самоврядування. Відсутність державного нагляду за законністю актів органів місцевого самоврядування.

БАЧЕННЯ

ОРГАНИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ – ЯКИМИ ВОНИ МАЮТЬ СТАТИ

Сформовані на оптимальній територіальній основі відповідно до волевиявлення територіальної громади

професійно підготовлені
та добросовісні

органи її самоврядування,

котрі, спираючись на довіру громадян та маючи вільний мандат,

злагоджено,

ефективно

та якісно,

з дотриманням закону та конституційних принципів,

у співпраці з громадськістю

успішно працюють для задоволення потреб місцевого населення в публічних послугах та виходячи, перш за все, з його інтересів.

ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

Стратегічна ціль № 1

Завершити формування спроможних територіальних громад та системи їхніх органів місцевого самоврядування.

1.1

Закріплення конституційних основ формування суцільної системи спроможних громад.

Внесення змін до Конституції України в частині адміністративно-територіального устрою держави та системи місцевого самоврядування, які забезпечують формування спроможних громад та їхньої територіальної основи.

1.2

Прийняття закону про адміністративно-територіальний устрій.

Закріплення нового адміністративного поділу на базовому рівні та порядку внесення змін до нього.

1.3

Завершення реформи місцевого самоврядування і територіальної організації влади.

Сформування суцільної системи спроможних територіальних громад на всій території країни добровільним або адміністративним шляхом та завершення формування їхніх органів місцевого самоврядування.

1.4

Прийняття нової редакції закону про місцеве самоврядування.

Закріплення у ньому відповідних - системи органів місцевого самоврядування, їхніх повноважень та ресурсної бази.

Стратегічна ціль № 2

Забезпечити формування якісного професійного корпусу службовців місцевого самоврядування та якісного депутатського корпусу.

2.1

Забезпечення привабливості служби в органах місцевого самоврядування для високоякісних кадрів.

Закріплення за органами місцевого самоврядування права самостійно визначати заробітну плату своїх працівників відповідно до потреби та можливостей місцевого бюджету з дотриманням принципів, встановлених законом

2.2

Забезпечення умов для регулярного осучаснення кваліфікації службовців органів місцевого самоврядування.

*Визначення та закріплення в Бюджетному кодексі сталого відсотка видатків місцевих бюджетів, що має спрямовуватися на осучаснення кваліфікації службовців.
Утворення власної навчальної бази Асоціації міст України для службовців рад – членів Асоціації як суб'єкта ринку відповідних послуг*

2.3

Забезпечення умов для формування в громадах підготовлених резервів майбутніх депутатів, старост та лідерів ОСН.

Організація Шкіл лідерства з відповідними цілями для громадських активістів та інших зацікавлених жителів громад

2.4

Формування якісного корпусу депутатів рад територіальних громад, націлених на задоволення інтересів своїх виборців

Впровадження виборів депутатів рад усіх територіальних громад за мажоритарною системою виборів у одномандатних округах

Стратегічна ціль № 3

Запровадити в практику діяльності органів місцевого самоврядування ефективні технології управління

3.1

Впровадження принципів доброго врядування, сформульованих Радою Європи в 2007 році, в частині, що стосується практики діяльності органів місцевого самоврядування

Йдеться, зокрема, про впровадження таких принципів, як чесність місцевих виборів, дієвість та ефективність роботи, верховенство права, етична поведінка службовців як при розробці нових нормативно-правових актів, у тому числі місцевих статутів, так і при внесенні змін до чинних актів

3.2

Забезпечення якості виконання органами місцевого самоврядування своїх повноважень на європейському рівні

Йдеться, передусім, про впровадження в практику діяльності органів місцевого самоврядування систем управління якістю на основі сучасних європейських стандартів серії ISO

3.3

Впровадження електронного врядування в органах місцевого самоврядування громад

Вивчення та впровадження оптимального європейського досвіду електронного врядування в практику органів місцевого самоврядування

3.4

Забезпечення законності в діяльності органів місцевого самоврядування громад

Розробка та впровадження оптимальної системи нагляду за відповідністю актів органів місцевого самоврядування Конституції та законам України

Стратегічна ціль № 4

Зміцнити людський потенціал громад та забезпечити його ефективне використання для прискорення місцевого розвитку

4.1

Забезпечення обізнаності громадян у справах та проблемах місцевого самоврядування громади

Повсюдне впровадження, відповідно до принципів доброго врядування, широкого інструментарію доступу громадян до рішень та діяльності органів місцевого самоврядування, як то сайти рад, он-лайн трансляції засідань, присутність громадян на засіданнях тощо

4.2

Забезпечення широких можливостей участі громадян у вирішенні питань місцевого значення

Закріплення в нормативно-правових актах та повсюдне запровадження, відповідно до принципів доброго врядування, відповідного інструментарію, як то місцеві ініціативи, місцеві петиції, громадські ради, органи самоорганізації населення тощо

Впровадження органами місцевого самоврядування положень Європейської хартії щодо участі молоді у суспільному житті на місцевому і регіональному рівні – передусім тих, які передбачають підготовку та залучення молоді до активного життя в громаді – як організація консультаційних центрів для молоді, молодіжних парламентів, форумів, рад з вирішення питань, що стосуються молоді, сприяння виробленню та реалізації молодіжних проектів, волонтерству тощо

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

- Відповідність організації, професійного розвитку, якості роботи органів місцевого самоврядування європейським документам та пропонованому баченню
- Європейський рівень якості надання публічних послуг громадянам

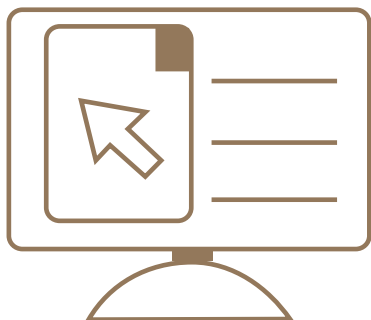
СПРИЯТЛИВІ ФАКТОРИ

- Європейські зобов'язання України
- Демократичний державний лад, сприятливий для місцевого самоврядування
- Згуртованість органів місцевого самоврядування в асоціаціях
- Активність громадянського суспільства в стосунках з владою
- Позитивне ставлення Президента до розвитку місцевого самоврядування
- Прем'єр-міністр – вихідець з місцевого самоврядування
- Сильне лобі у Верховній Раді
- Підтримка міжнародних організацій

ЗАГРОЗИ ТА ПЕРЕШКОДИ

- Спротив політичних партій обмеженню їхнього впливу
- Спротив корумпованих кіл в середовищі місцевого самоврядування та поза ним
- Фінансові проблеми держави та органів місцевого самоврядування
- Неприятлива позиція частини громадськості щодо покращення умов праці службовців
- Невміння та небажання частини місцевих політиків (мерів та депутатського корпусу) працювати з громадськістю
- Небажання частини службовців навчатися

ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ ТА ПУБЛІЧНІ ПОСЛУГИ

СЕКТОРАЛЬНА СТРАТЕГІЯ

Розроблено Асоціацією міст України

Підготовлено в рамках Проекту USAID ПУЛЬС, який Асоціація міст України впроваджує за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Впровадження проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, здійсненій через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст не обов'язково відображає думку USAID або Уряду США.

Контакти:

Володимир Мягкоход
аналітик Центру аналізу та розробки законодавства Асоціації міст України

тел. (044) 486-28-41
електронна пошта: volodymyr@auc.org.ua
www.auc.org.ua

Інформацію та матеріали, що містяться у виданні, дозволяється вільно копіювати, перевидавати й розповсюджувати по всій території України всіма способами, якщо це робиться безоплатно для кінцевого споживача. Посилання на Асоціацію міст України обов'язкове.

ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ ТА ПУБЛІЧНІ ПОСЛУГИ

Для більшості членів територіальних громад діяльність органів місцевого самоврядування є незрозумілою і недоступною для сприйняття. Це заважає долученню широких верств населення до місцевого самоврядування.

Адміністративні, соціальні, комунальні послуги (публічні послуги) надаються або оформлюються переважно у застарілий спосіб шляхом особистих звернень та використання паперових документів. Використання сучасних інформаційних технологій є

фрагментарним та несистемним. Це є складним і незручним для кінцевого споживача.

На сьогодні основним напрямком розвитку публічних послуг є розбудова мережі центрів надання публічних послуг (ЦНПП) для спрощення отримання споживачами публічних послуг. Як свідчить міжнародний досвід, нагальним викликом сьогодення є надання кожній особі можливості отримати всі публічні послуги за допомогою Інтернету.

ПРОБЛЕМИ

- Недостатність інформації про діяльність органів місцевого самоврядування або її надмірна складність для пересічного громадянина.
- Недостатній рівень електронного врядування. Неналагоджений на достатньому рівні обмін даними між існуючими електронними базами даних. Збереження пріоритету паперових документів.
- Складність та недостатня зручність публічних послуг для споживача.
- Подрібненість основного рівня місцевого самоврядування і неспроможність великої кількості органів місцевого самоврядування утворити свої ЦНППи.
- Надмірно ускладнена процедура або застарілість окремих публічних послуг.
- Відсутність належного фінансового забезпечення (оплата праці, розвиток інфраструктури).

БАЧЕННЯ

Кожна територіальна громада добре знає, що робить обрана нею місцева влада. Кожен член територіальної громади може просто та швидко взаємодіяти з органами місцевого самоврядування через Інтернет або центри надання публічних послуг.

ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

Стратегічна ціль № 1

Забезпечити для кожного члена територіальної громади відкритість та доступність інформації про діяльність органів місцевого самоврядування через Інтернет.

1.1

Вдосконалити законодавство про доступ до публічної інформації у частині доступу до відкритих даних через Інтернет.

Усунення змістовних та процедурних проблем законодавства про доступ до публічної інформації.

1.2

Створити умови для відкриття функціонування у кожній територіальній громаді офіційного Інтернет-сайту органів місцевого самоврядування.

Створення правових, організаційних, кадрових та фінансових умов для повсюдного запровадження офіційних Інтернет-сайтів органів місцевого самоврядування.

1.3

Створити умови для запровадження електронного діловодства в органах місцевого самоврядування з автоматичним відображенням інформації в Інтернет.

Створення правових, організаційних, кадрових та фінансових умов для повсюдного запровадження електронного діловодства в органах місцевого самоврядування з автоматичним відображенням інформації в Інтернет.

Стратегічна ціль № 2

Забезпечити доступ для кожного члена територіальної громади до всіх адміністративних, комунальних, соціальних послуг (публічних послуг) за допомогою Інтернет та центру надання публічних послуг.

2.1

Виявити та ліквідувати публічні послуги, наявність яких є необґрунтованою.

Проведення перевірки всіх публічних послуг для виявлення тих, які можна ліквідувати без погіршення якості відносин між державою, органами місцевого самоврядування, фізичними та юридичними особами.

2.2

Оптимізувати наявні публічні послуги для зменшення кількості звернень

Виявити публічні послуги, які необґрунтовано належать до окремих публічних послуг, а за суттю є лише частиною інших публічних послуг. Перевести такі послуги в розряд окремих управлінських дій, які не потребують участі заявника (приклади: отримання довідок, погоджень, складення актів обстежень, що є необхідним для отримання публічних послуг).

2.3

Запровадити надання публічних послуг переважно за декларативним підходом та принципом мовчазної згоди.

Публічні послуги переважно повинні надаватися за декларативним підходом та принципом мовчазної згоди. Дозвільний підхід повинен допускатися лише у випадках можливої небезпеки життю та здоров'ю людей, їх власності, особливої загрози навколишньому середовищу, безпеці держави.

2.4

Спростити процедури надання публічних послуг (звернення, обробка, отримання результату).

Зменшити кількість документів, які потрібно подавати заявнику. 2. Зменшити кількість етапів розгляду звернення та їх чіткий алгоритм. 3. Скоротити строк розгляду звернення до кількох хвилин при автоматичному розгляді, до 3 днів при розгляді в напівавтоматичному режимі та для звернень, які розглядаються за принципом мовчазної згоди, до 15 днів для звернень, які розглядаються у дозвільному порядку.

2.5

Автоматизувати публічні послуги.

Заяви фізичних та юридичних осіб до органів державної влади та органів місцевого самоврядування про надання публічних послуг повинні подаватися та розглядатися в електронній формі. Такі заяви надсилаються з особистих або публічних смартфонів, планшетів, комп'ютерів. Ідентифікація фізичних осіб здійснюється за пластиковими паспортними картками з електронним підписом. Всі публічні послуги повинні надаватися автоматизовано без прямого впливу людини на результат послуги, крім окремих справ, які об'єктивно потребують особистої присутності фізичних осіб, яких стосується справа. Вся необхідна для надання публічної послуги інформація береться із публічних реєстрів та баз даних. Всі документи оформлюються в електронній формі. Паперові документи створюються на основі електронних за бажанням відповідного суб'єкта в автоматизованому порядку.

2.6

Створити умови для появи центрів надання публічних послуг у кожній спроможній об'єднаній територіальній громаді.

Реалізація цілі тісно пов'язана з темпами та якістю проведення добровільного об'єднання громад, оскільки створення ЦНППу є раціональним лише у спроможних територіальних громадах. Ціль пов'язана із створенням нової системи адміністративно-територіального устрою держави.

2.7

Створити умови для належного матеріально-фінансового забезпечення ЦНППів

1 напрямок. Встановлення: 1) обґрунтованих розмірів адміністративного збору, які покривають об'єктивні середні видатки на надання адміністративної послуги; 2) встановлення механізму регулярного перегляду розмірів адміністративного збору.

2 напрямок. Запровадження двоскладової плати за публічні послуги: 1) адміністративний збір, що встановлюється державою; 2) сервісний збір, який встановлюється органом місцевого самоврядування у встановленому державою порядку.

2.8

Створити умови для здійснення через ЦНППи органів місцевого самоврядування взаємодії із фізичними та юридичними особами щодо надання всіх публічних послуг.

Передбачення у законах щодо обов'язковості забезпечення доступу до всіх публічних послуг через ЦНППи органів місцевого самоврядування.

Стратегічна ціль № 3

Забезпечити для кожного члена територіальної громади можливість просто та швидко взаємодіяти з органами місцевого самоврядування через Інтернет (подавати та відстежувати хід розгляду його звернень, ініціатив, петицій, отримувати відповідь тощо).

3.1

Забезпечити 100% наповненість та постійну актуальність публічних реєстрів та баз даних.

Правове, організаційне, кадрове та фінансове забезпечення та планомірна робота з внесення до публічних реєстрів та баз даних усіх належних відомостей.

3.2

Створити та забезпечити належне функціонування опорної інфраструктури електронного врядування.

Держава повинна забезпечити опорну інфраструктуру електронного врядування:

1) протоколи захищеного обміну інформацією в Інтернеті, які забезпечують в режимі реального часу обмін інформацією, електронними документами між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, фізичними та юридичними особами;
2) програмно-апаратні комплекси надання адміністративних та соціальних послуг, документообігу, баз даних, автоматизованого оприлюднення відкритої інформації.

3.3

Створити та забезпечити належне функціонування систем електронного врядування всіх органів місцевого самоврядування.

Органи місцевого самоврядування повинні забезпечити діяльність:

1) власних систем електронного врядування інтегрованих з державною інфраструктурою;
2) Інтернет-сайтів із зрозумілими для пересічних користувачів сервісами подання звернень, ініціатив, петицій, відстеження ходу їх розгляду, отримання відповідей;
3) публічних пристроїв доступу до Інтернету у ЦНАПах, бібліотеках, інших місцях загального користування для гарантування права кожного на доступ до електронних сервісів.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

- Максимальна відкритість та зрозумілість діяльності органів місцевого самоврядування.
- Повсюдність електронного врядування.
- Зручні та швидкі публічні послуги для фізичних та юридичних осіб через Інтернет.
- Оптимізація публічного управління та його інфраструктури у сфері надання публічних послуг.

СПРИЯТЛИВІ ФАКТОРИ

- Європейські зобов'язання України.
- Сприятливі для місцевого самоврядування умови.
- Згуртованість органів місцевого самоврядування в асоціаціях.
- Сформованість законодавства про ЦНППи.
- Наявність численних взірцевих ЦНППів міських рад (міст обласного значення) та державних адміністрацій у м. Києві.
- Позитивний досвід та широке коло однодумців в органах місцевого самоврядування та громадському секторі.
- Позитивне ставлення Президента до розвитку місцевого самоврядування.
- Прем'єр-міністр – вихідець з місцевого самоврядування.
- Сильне лобі у Верховній Раді.
- Підтримка міжнародних організацій.

ЗАГРОЗИ ТА ПЕРЕШКОДИ

- Повільність проведення укрупнення територіальних громад.
- Фінансові проблеми держави та органів місцевого самоврядування.
- Низький темп оновлення законодавства.
- Небажання великої частини службовців навчатися і змінюватися.
- Невисокий рівень комп'ютерної грамотності в органах місцевого самоврядування.

ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО

СЕКТОРАЛЬНА СТРАТЕГІЯ

Розроблено Асоціацією міст України

Підготовлено в рамках Проекту USAID ПУЛЬС, який Асоціація міст України впроваджує за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Впровадження проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, здійсненій через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст не обов'язково відображає думку USAID або Уряду США.

Контакти:

Олег Гарник
аналітик Центру аналізу та розробки законодавства Асоціації міст України

тел. (044) 486-28-41
електронна пошта: o_garnik@auc.org.ua
www.auc.org.ua

Інформацію та матеріали, що містяться у виданні, дозволяється вільно копіювати, перевидавати й розповсюджувати по всій території України всіма способами, якщо це робиться безоплатно для кінцевого споживача. Посилання на Асоціацію міст України обов'язкове.

ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО

З часів набуття незалежності нашою державою відбулася масштабна еволюція галузі житлово-комунального господарства. Надання органам місцевого самоврядування суттєвих повноважень, перехід від централізованої системи управління до частково ринкової, стрімке зростання вартості

енергоносіїв призвели до необхідності побудови принципово нової структури галузі.

Розпочатий процес структурної перебудови є тривалим, важким, але, безумовно, необхідним, щоб створити комфортне та безпечне середовище для населення.

ПРОБЛЕМИ

- Житлово-комунальні послуги не завжди є якісними та своєчасними.
- За нинішнього доходу громадян житлово-комунальні послуги є надто вартісними, тому держава змушена забезпечувати надання субсидій.
- Населенню не забезпечені безпечні умови для життєдіяльності.
- Відсутній справжній ринок надання житлово-комунальних послуг.
- Система управління галуззю допускає можливість ручного керування.
- Відсутня стабільність у роботі підприємств галузі.
- В повноцінне функціонування галузі постійно втручається політична складова.
- Основні фонди суб'єктів господарювання житлово-комунального господарства є катастрофічно зношеними.
- Енергопостачальні підприємства є абсолютними монополістами.
- Механізм розрахунку держави з надавачами послуг є недосконалим.
- Комунальні підприємства обмежені у використанні фінансових ресурсів.
- Тарифи встановлюються економічно необґрунтованими.
- Механізм встановлення тарифів є складним та непрозорим.
- Держава несвоєчасно розраховується за пільги та субсидії, неналежним чином компенсує різницю в тарифах.
- У комунальних підприємств відсутня мотивація до зниження витрат та ефективного використання матеріально-технічних ресурсів.

БАЧЕННЯ

Кожне домогосподарство громади отримує в міру необхідності, на конкурентних засадах якісні послуги з водопостачання та водовідведення, тепlopостачання, забезпечення електроенергією та природним газом, вивезення сміття, послуги з прибирання спільної території, ремонту дорожнього покриття, освітлення вулиць та належну організацію громадського транспорту за доступними цінами, які сукупно не перевищують 15% доходу домогосподарства.

ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

Стратегічна ціль № 1

Перевести галузь житлово-комунального господарства виключно у ринкове та конкурентне середовище шляхом: впровадженням схеми надання житлово-комунальних послуг з розподілом на виробника послуги та її постачальника; реалізацією простого та ефективного механізму взаєморозрахунків; забезпечення виконання взаємних зобов'язань всіма суб'єктами галузі.

1.1

Забезпечити можливість надання всіх без виключення житлово-комунальних послуг суб'єктами підприємницької діяльності різних організаційно-правових форм заснованих на різних формах власності.

За рахунок збільшення кількості надавачів послуг, заснованих на різних формах власності, забезпечується існування конкурентного середовища на ринку послуг.

1.2

Забезпечити розподіл надавачів житлово-комунальних послуг на безпосередньо виробників товару (послуги) та його постачальника (транспортувальника). Такий розподіл можливий щодо теплопостачання, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, постачання електричної енергії та природного газу, поводження у сфері побутових відходів.

Розподіл надавачів послуг допоможе демонополізувати ринок, забезпечивши якісне задоволення потреб споживачів за рахунок існування конкуренції.

1.3

Забезпечити можливість формування системи комунальних підприємств, котрим на баланс будуть передані інженерні комунікації мережі комунальної власності територіальної громади, якими постачаються вироблений товар (житлово-комунальні послуги).

Перебування в комунальній власності територіальних громад таких інженерних комунікацій надає можливість забезпечення рівного доступу всім виробникам товару (послуги) для його транспортування споживачу. При цьому, за рахунок визначення обґрунтованого тарифу на транспортування товару, забезпечується підтримання комунікацій в належному стані та відповідно безперебійне надання послуг.

1.4

Погасити існуючу заборгованість з різниці у тарифах.

Вирішення проблеми заборгованості Державного бюджету перед підприємствами галузі.

1.5

Забезпечити обов'язкову присутність на ринку надавачів послуг підприємств відповідної територіальної громади з визначенням мінімального об'єму послуг, що повинні надаватися такими підприємствами.

Присутність на ринку надавачів послуг підприємств комунальної власності, поряд з іншими суб'єктами підприємницької діяльності інших форм власності, забезпечить існування конкурентного середовища. Окрім того, таке комунальне підприємство зможе забезпечити гарантоване надання відповідних комунальних послуг у тому разі, якщо з певних причин інші надавачі послуг відмовляться від надання послуг або з певних причин будуть позбавлені такої можливості.

1.6

Створити ефективний механізм доступу виробників комунальних послуг до кінцевих споживачів через обов'язкове укладення відповідних договорів на транспортування з балансоутримувачами інженерних комунікацій.

Таким чином, виробники комунальних послуг, які вироблятимуть конкурентноспроможні послуги, матимуть обов'язковий доступ до ринку збуту через постачальника послуг – балансоутримувача інженерних комунікацій.

1.7

Розширити коло суб'єктів отримання послуг, кінцевим споживачем визнаються громадянин, управитель багатоквартирного будинку, юридична особа.

Можливість реалізації різних моделей отримання послуг кінцевими споживачами, як через окремого споживача (фізичну або юридичну особу), так і на багатоквартирний будинок, від імені якого договір укладається управителем.

1.8

Встановити механізм повного та своєчасного розрахунку органів державної влади та місцевого самоврядування з підприємствами житлово-комунального господарства за субсидії та пільги.

Розробка нормативно-правових актів, що унеможливають виникнення заборгованості за держави та місцевих органів влади за пільги та субсидії.

1.9

Впровадити адресний механізм надання пільг та субсидій на житлово-комунальні послуги, що буде передбачати стимулювання за зменшення споживання таких послуг.

Пільги та субсидії надаються виключно адресно. Реалізуються механізми стимулювання економії отриманих послуг.

1.10

Скасувати клірингову систему розрахунків (що запроваджена постановою Кабінету Міністрів України № 20 від 11 січня 2005 року).

Скасування неефективної та непрактичної системи розрахунків за надані пільги та субсидії.

1.11

Скасувати систему рахунків із спеціальним режимом використання (створена згідно Закону України «Про теплопостачання», механізм реалізації передбачений постановою Кабінету Міністрів України від 18 червня 2014 року № 217).

Скасування системи, коли підприємства не мають можливості витратити отримані ними за надані послуги кошти.

Стратегічна ціль № 2

Забезпечити масштабне впровадження енергоефективних заходів та технологій усіма суб'єктами галузі.

2.1

Створити і фінансово наповнити державні та місцеві фонди енергоефективності, за рахунок яких будуть реалізовуватися енергоефективні проекти.

Забезпечення можливості фінансування з бюджетів енергоефективних заходів.

2.2

Сформувати енергоефективну свідомість як окремих громадян, так і управителів багатоквартирних житлових будинків (у тому числі й ОСББ, ЖБК).

Забезпечення реалізації енергоефективних заходів за ініціативи «знизу».

2.3

Створити енергоефективний ланцюг заходів по технологічному процесу, від виробника до споживача, що забезпечить досягнення найкращих результатів.

Створення повного ланцюга заходів, які дають максимальний ефект економії ресурсів. Енергоефективність окремих частин не дає необхідного ефекту, не вирішує проблему в цілому.

2.4

Створити як на рівні центральних органів виконавчої влади, так і на рівні органів місцевого самоврядування консультативно-дорадчі центри, які допоможуть зорієнтувати зацікавлених у застосуванні енергоефективних заходів осіб.

Створення системи консультативних органів, де можна отримати практичні поради та допомогу з реалізації енергоефективних заходів.

Стратегічна ціль №3

Реалізувати принцип : «Благоустрій - візитна картка населеного пункту».

3.1

Розробити за участі громадськості довгострокову стратегію благоустрою населених пунктів, яка включає в себе не лише дотримання вимог норм та стандартів, а й створення безпосередньо для мешканців комфортного, зручного та безпечного середовища

Забезпечення комплексного вирішення проблем благоустрою населених пунктів, тривалого в часі, але який призведе до максимального результату.

3.2

Сформувати громадську думку щодо необхідності підтримання та підвищення рівня благоустрою населених пунктів.

Формування необхідного рівня свідомості громадян щодо благоустрою. Створення умов для здійснення окремих заходів благоустрою за рахунок ініціатив окремих громадян та громадських організацій.

3.3

Розробити довгострокові принципи політики благоустрою, які передбачатимуть фіксацію обов'язкового мінімального рівня витрат місцевого бюджету на благоустрій.

Забезпечення сталості та послідовності процесу підтримки благоустрою на достатньому рівні.

3.4

Розвинути систему заохочення органами місцевого самоврядування ініціатив окремих громадян, управителів, ОСББ, ЖБК, громадських організацій, приватних інвесторів щодо вирішення за власні кошти питань благоустрою

Підтримка ініціатив з благоустрою «знизу» шляхом співфінансування, проведення конкурсів тощо.

Стратегічна ціль № 4

Створити ефективну систему встановлення тарифів, яка забезпечить бездотаційну роботу підприємств житлово-комунального господарства, при цьому сукупна вартість житлово-комунальних послуг не перевищує 15 % від сукупного доходу домогосподарства.

4.1

Передати повноваження з встановлення тарифів на всі житлово-комунальні послуги органам місцевого самоврядування.

Всі тарифи на житлово-комунальні послуги повинні прийматися на місцевому рівні органами місцевого самоврядування.

4.2

Визначити чіткий механізм встановлення тарифів, при якому вони автоматично переглядаються у разі зміни вартості енергоносіїв, мінімальної заробітної плати, ставок податків тощо.

Забезпечення прийняття ефективного механізму швидкої зміни тарифів у необхідних випадках для балансу в доходах та витратах підприємств галузі.

4.3

Визначити максимальний рівень прибутку по кожному виду послуг.

Забезпечення неможливості отримання надприбутків за рахунок споживачів послуг.

4.4

Встановити мінімальний рівень інвестиційної складової в тарифі.

Забезпечення систематичного та послідовного оновлення основних засобів підприємств галузі.

4.5

Встановити обґрунтовані тарифи, розмір яких забезпечує якість послуг, модернізацію основних засобів надавачів послуг, відповідно енергозатратність сектору та об'єми споживання енергоносіїв будуть зменшуватися.

Відповідність тарифів витратам підприємств на надання послуг. Неможливість отримання необґрунтованих надприбутків або збитків у зв'язку з невідповідним рівнем тарифів.

4.6

Забезпечити отримання домогосподарствами субсидій у тому випадку, коли їх витрати на оплату житлово-комунальних послуг перевищують 15% сукупного доходу домогосподарства.

Домогосподарства не повинні платити за отримані житлово-комунальні послуги більше загальноприйнятої норми, а саме - сукупно 15% доходу домогосподарства. У разі перевищення цього показника держава надає такому домогосподарству необхідну субсидію.

Стратегічна ціль №5

Залучити у галузь значні кошти національних та іноземних інвесторів.

5.1

Розробити комплекс митних та податкових пільг, які значною мірою будуть стимулювати внутрішніх та зовнішніх інвесторів. Система пільг повинна диференціювати величину преференції в залежності від величини суми інвестиції.

Сприяння інвестиціям у галузь за рахунок встановлених державою преференцій.

5.2

Прийняти законодавчі акти, які будуть гарантувати на державному рівні тривалий в часі період, протягом якого законодавче поле галузі буде незмінне.

Забезпечення державою гарантій інвесторам щодо незмінності «правил гри».

5.3

Спростити механізм реалізації проектів державно-приватного партнерства.

Простий та зрозумілий порядок реалізації проектів державно-приватного партнерства.

5.4

Запровадити систему гарантованого пільгового оподаткування суб'єктів державно-приватного партнерства.

Створення додаткових стимулів для реалізації проектів державно-приватного партнерства.

5.5

В межах існуючої системи та чисельності органів державної виконавчої влади створити консультаційно-дорадчу структуру, яка буде координувати законодавчу, консультативну та інформаційну підтримку державно-приватного партнерства

Створення системи інституцій, які будуть сприяти реалізації проектів державно-приватного партнерства.

Стратегічна ціль №6

Органи місцевого самоврядування та державної влади мінімально втручаються в діяльність галузі.

6.1

Чітко розподілити між державою та органами місцевого самоврядування контрольні функції у галузі житлово-комунального господарства.

Забезпечення відсутності дублювання контрольних функцій органами місцевого самоврядування та державної влади.

6.2

Мінімізувати кількість контролюючих органів.

Зменшення кількості контрольних функцій та контролюючих органів.

6.3

Забезпечити дієвий механізм відповідальності для всіх учасників ринку надання послуг у галузі житлово-комунального господарства за неналежне виконання зобов'язань.

За рахунок дієвої відповідальності унеможливується зловживання своїми правами, забезпечується принцип взаємної відповідальності.

6.4

Визначити мінімальний рівень послуг, що повинен надаватися управителем, який дозволить перекласти частину повноважень органів місцевого самоврядування та органів державної влади в галузі на нього.

Надання можливості реалізовувати управителем від імені споживача (отримувача послуг) права контролю, зменшить відповідне навантаження на отримувача послуг контролю у галузі.

6.5

За рахунок розвитку інституту управління багатоквартирними будинками посилити контроль за наданням послуг у галузі.

Отримувачі послуг самостійно здійснюють функції контролю якості послуг на рівні споживачів, зменшуючи цим самим навантаження на органи місцевого самоврядування та державної влади.

6.6

Забезпечити створення на існуючих інформаційних ресурсах органів місцевого самоврядування інформаційних баз даних житлово-комунальних послуг, надавачів послуг (та їх контактної інформації, вартості послуг та структур тарифів), аварійно-відновлювальних робіт, графіків обмежень надання послуг. Окрім того, до зазначеного ресурсу окремим блоком включити інформацію по благоустрою населеного пункту, як в частині існуючої – так і в частині перспективного благоустрою (у тому числі й на стадії обговорення).

Створення зазначеного ресурсу суттєво спростить орієнтування споживача при виборі надавача послуг, їх отриманні. Окрім того, зазначений ресурс зробить як органи місцевого самоврядування, так і надавачів послуг ближчими та доступнішими для споживача.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

- Споживач самостійно обирає виробника послуг. Це досягнуто завдяки реалізованним у галузі принципам конкурентності та ринковості, а також механізму поділу надавачів послуг на виробників та постачальників.
- Завдяки максимально можливій економії енергоресурсів, зменшується вартість послуг при одночасному підвищенні їх якості.
- Привабливі, комфортні, максимально пристосовані для проживання населені пункти, які враховують всі потреби їх мешканців.
- Вартість житлово-комунальних послуг не перевищує 15 % від сукупного доходу домогосподарства, при цьому підприємства галузі працюють прибутково, покращуючи якість та перелік послуг.
- Іноземні та національні інвестори вкладають у галузь на тривалий строк суттєві кошти, завдяки чому обладнання та комунікації підприємств постійно оновлюються, забезпечуючи безперерйне надання якісних послуг.
- Завдяки створеній системі надання послуг органи місцевого самоврядування та державної влади втручаються у її роботу точково, при цьому зберігши ключові важелі впливу.

СПРИЯТЛИВІ ФАКТОРИ

- Європейські зобов'язання України.
- Демократичний державний лад, сприятливий для місцевого самоврядування.
- Згуртованість органів місцевого самоврядування в асоціаціях.
- Можливість використання коштів донорів як для планування, так і для реалізації проектів.
- Активність громадянського суспільства в стосунках з владою.
- Наявність підтримки з багатьох проблемних питань вищих посадових осіб держави.

ЗАГРОЗИ ТА ПЕРЕШКОДИ

- Політична складова.
- Соціальна складова.
- Небажання окремими посадовцями кардинальних змін існуючої системи.
- Високі тарифи не дозволяють суттєво збільшити інвестиційну складову та можуть спровокувати підвищення рівня неплатежів.
- Складна економічна ситуація в державі.
- Спротив корумпованих кіл в середовищі місцевого самоврядування та поза ним.
- Фінансові проблеми держави та органів місцевого самоврядування.
- Неприятлива позиція частини громадськості щодо вищої якості послуг за умови підняття тарифів.
- Невміння та небажання частини місцевих політиків дестабілізувати своє положення прийняттям непопулярних рішень.
- Небажання частини посадовців навчатися та реалізовувати надані їм можливості.